

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

27.09.2013.

Nr.1/23
(prot. Nr.36, 16.p.)

Dabaszgāzes pārvades pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika

Izdota saskaņā ar Enerģētikas likuma
15.panta 1.¹ daļu un
likuma „Par sabiedrisko
pakalpojumu regulatoriem”
9.panta pirmās daļas 2.punktu un
25.panta pirmo daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Dabaszgāzes pārvades pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika (turpmāk – metodika) nosaka kārtību, kādā aprēķina un nosaka dabaszgāzes pārvades pakalpojumu tarifus.
2. Metodikā lietoti šādi termini:
 - 2.1. **bāzes gads** – pirmais tarifa pārskata cikla gads;
 - 2.2. **bāzes tarifs** – atbilstoši izmaksām noteikta pārvades pakalpojuma tarifa vērtība tarifa pārskata cikla bāzes gadā;
 - 2.3. **dabaszgāzes bilance** – iekšzemes patēriņam un citu valstu vajadzībām pārvadītie dabaszgāzes apjomi, dabaszgāzes patēriņš tehnoloģiskām vajadzībām un dabaszgāzes zudumi;
 - 2.4. **dabaszgāzes patēriņš tehnoloģiskām vajadzībām** – dabaszgāzes pārvades pakalpojumu sniedzēja tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai izlietotā dabaszgāze;
 - 2.5. **dabaszgāzes zudumi** – pārvades sistēmai pievadīto un ārvalstu lietotājiem un sadales sistēmas operatoram (turpmāk – SSO) nodoto dabaszgāzes apjomu starpība attiecīgā laika periodā, neskaitot dabaszgāzes patēriņu tehnoloģiskām vajadzībām;
 - 2.6. **komercuzskaites mēraparāts** – dabaszgāzes uzskaites mēraparāts vai mēraparātu sistēma dabaszgāzes daudzuma uzskaitē komercnorēķinos;

- 2.7. **normālais dabasgāzes kubikmetrs** (n.m^3) – ar komercuzskaites mēraparātu fiksētais patērētās dabasgāzes daudzums, kas pārrēķināts atbilstoši noteiktiem dabasgāzes standarta stāvokļa parametriem. Šajā metodikā tas ir sausās dabasgāzes apjoms, ko aizņem viens kubikmetrs dabasgāzes, ja absolūtais spiediens ir 101,325 kPa ($1,033277 \text{ kg/cm}^2$) un temperatūra ir 293,15 K (+20 °C);
- 2.8. **regulējamo aktīvu bāze (RAB)** – pakalpojuma sniedzēja īpašumā esošo un nomāto uz regulējamo pakalpojumu attiecināmo pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu, kā arī krājumu vērtība;
- 2.9. **tarifa pārskata cikls** – laika periods, kuram tiek noteikti tarifi;
- 2.10. **zemākā siltumspēja** (kcal/n.m^3) – dabasgāzes iepirkšanas līgumā noteikts siltuma daudzums, kas izdalās, pilnīgi sadegot vienam normālajam kubikmetram sausas dabasgāzes, ar nosacījumu, ka ūdens tvaiki, kas atrodas sadegšanas produktos, paliek gāzveida stāvoklī;
- 2.11. **dabasgāzes krātuve** – augstspiediena cauruļvadi, urbumi un dabasgāzes savākšanas punkti, virszemes tehnoloģiskās iekārtas un pazemes iežu slānī izveidots apakšzemes rezervuārs, kurā dabasgāzes iesūkņēšanu un izņemšanu nodrošina ar kompresoru iekārtām;
- 2.12. **pārrobežu pārvades sistēma** – pārvades sistēmas daļa no starpvalstu savienojumiem līdz dabasgāzes krātuvei kopā ar atzariem un pārvades sistēmas operatora (turpmāk – PSO) gāzes regulēšanas stacijām.
- 2.13. **reģionālās apgādes pārvades sistēma** – pārvades sistēmas daļa (atzari no pārrobežu pārvades sistēmas, ko neizmanto dabasgāzes pārrobežu pārvadei) Liepājas, Daugavpils u.c. apdzīvoto vietu apgādei, kopā ar atzariem un PSO gāzes regulēšanas stacijām.
3. Dabasgāzes pārvades pakalpojumu (turpmāk – pārvades pakalpojums) tarifu noteikšanai izmanto pakalpojumu sniegšanas izmaksas.
4. Dabasgāzes pārvades pakalpojumu sniedzējs (turpmāk – pakalpojumu sniedzējs) precīzi un pārskatāmi atspoguļo pārvades pakalpojumu izmaksas, iekļaujot tajās tikai ar pārvades pakalpojumiem saistītos aktīvus un darbības. Tarifu aprēķinā iekļauj tikai tās tehnoloģiski un ekonomiski pamatotās izmaksas, kas nepieciešamas pārvades pakalpojumu efektīvai sniegšanai.
5. Pakalpojumu sniedzējs lieto izmaksu attiecināšanas modeli, kura pamatprincipus, specifikāciju un ieviešanu saskaņo ar regulatoru. Pēc pakalpojumu sniedzēja lūguma regulators var pārskatīt saskaņoto izmaksu attiecināšanas modeli.
6. Pārvades pakalpojumu tarifu pārskata cikla ilgums ir trīs gadi. Regulators var pieņemt lēmumu arī par tarifu pārskata cikla pagarināšanu.
7. Ja dabasgāzes pārvadīto apjomu, patēriņa struktūras, valūtas kursu un citu rādītāju prognozes, kas izmantotas, apstiprinot esošos tarifus, atšķiras no faktiskajiem šo rādītāju lielumiem un tas vairāk nekā 500 000 latu apmērā ietekmē pakalpojumu sniedzēja darbības finanšu rādītājus, pakalpojuma sniedzējs ņem vērā šīs atšķirības, nākošajā tarifu projektā par attiecīgo prognožu novirzes summu samazinot vai palielinot plānotos ieņēmumus un tam atbilstoši arī tarifus.
8. Kapitāla izmaksu noteikšanai izmanto RAB un kapitāla atdeves likmi. Kapitāla atdeves noteikšanai izmantojamā RAB atspoguļo faktiskos pakalpojumu sniegšanā veiktos ieguldījumus. Kapitāla atdeves likme ir regulatora noteikta vidējā svērtā likme no pašu kapitālam noteiktās atdeves likmes un aizņemtajam kapitālam noteiktās ilgtermiņa kredītu procentu likmes. Kapitāla atdeves likmi aprēķina noteiktai pašu kapitāla un aizņemtā kapitāla attiecībai. Kapitāla atdeves likmi nosaka tā, lai neietekmētu pakalpojumu sniedzēja izvēli starp pašu kapitāla un aizņemtā kapitāla izmantošanu. Pēc pakalpojumu sniedzēja pieprasījuma pirms tarifu projektu

iesniegšanas regulators nosaka kapitāla atdeves likmi. Kapitāla izmaksās iekļauj pamatlīdzekļu nolietojumu un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījumu saskaņā ar finanšu pārskatiem.

9. Saskaņā ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” pārvades pakalpojumu tarifi atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām. Nosakot bāzes tarifus, regulators veic peļņas un izmaksu analīzi un novērtēšanu.
10. Pakalpojumu sniedzējs visas izmaksas uzrāda ar precizitāti līdz 0,5 tūkstošiem latu [tūkst.Ls] un pārvadītās dabasgāzes daudzumu ar precizitāti līdz 10 tūkstošiem kubikmetru [tūkst.n.m³].

2. Dabasgāzes bilance un vidējie pārvades attālumi

11. Pakalpojumu sniedzēja dabasgāzes bilanci sastāda, novērtējot dabasgāzes iekšzemes patēriņu, citām valstīm piegādājamo dabasgāzes apjomu, dabasgāzes patēriņu tehnoloģiskām vajadzībām un dabasgāzes zudumus.
12. Pakalpojumu tarifu aprēķināšanai sastāda izvērsta dabasgāzes bilances:

$$Q_{pārv.ST} = Q_{pārv.LV} + Q_{pārv.c.} + Q_{tehn.pārv.ST}$$

$$Q_{pārv.reg.} = Q_{nod.SSO} + Q_{tehn.pārv.reg.}$$

$$Q_{tehn.pārv.ST} = Q_{zud.tehn.ST} + Q_{pašpat.ST}$$

$$Q_{tehn.pārv.reg.} = Q_{zud.tehn.reg.} + Q_{pašpat.reg.},$$

kur

$Q_{pārv.ST}$ – pārrobežu dabasgāzes pārvades sistēmas pārvadītā dabasgāze [tūkst.n.m³];

$Q_{pārv.LV}$ – pārrobežu dabasgāzes pārvades sistēmā Latvijas lietotāju vajadzībām pārvadītā dabasgāze [tūkst.n.m³];

$Q_{pārv.c.}$ – pārrobežu dabasgāzes pārvades sistēmā ārvalstu lietotāju vajadzībām pārvadītā dabasgāze [tūkst.n.m³];

$Q_{pārv.reg.}$ – reģionālās apgādes pārvades sistēmā pārvadītā dabasgāze [tūkst.n.m³];

$Q_{tehn.pārv.(ST,reg.)}$ – zudumi un izlietotā dabasgāze saimnieciskajām vajadzībām pārvades tehnoloģiskā cikla posmos pārrobežu un reģionālajā dabasgāzes pārvadē [tūkst.n.m³];

$Q_{nod.SSO}$ – kopējais dabasgāzes apjoms, kuru PSO nodevis SSO [tūkst.n.m³];

$Q_{zud.tehn.(ST,reg.)}$ – tehnoloģiskie zudumi pārrobežu un reģionālās apgādes pārvades sistēmā [tūkst.n.m³];

$Q_{pašpat.(ST,reg.)}$ – pašpatēriņš pārrobežu un reģionālās apgādes pārvades sistēmu tehnoloģiskām vajadzībām, apkurei, karstā ūdens ieguvei un pašu autotransportam [tūkst.n.m³].

13. Vidējo pārrobežu dabasgāzes pārvades sistēmas pārvades attālumu L_{ST} [km] aprēķina atbilstoši PSO dispečerdiensista datiem par faktiskajiem pārrobežu dabasgāzes pārvades sistēmas pārvades attālumiem.
14. PSO pārrobežu dabasgāzes pārvades sistēmas kopējos un Latvijas lietotāju vajadzībām gada laikā pārvadītos dabasgāzes tilpumattālumus [tūkst.m³×km] aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$VL_{ST} = (Q_{pārv.LV} + Q_{pārv.c.}) \times L_{ST},$$

kur

- VL_{ST} – pārrobežu dabasgāzes pārvades sistēmas gada laikā pārvadītais dabasgāzes tilpumattālums [$tūkst.m^3 \times km$];
- $Q_{pārv.c}$ – pārrobežu dabasgāzes pārvades sistēmā ārvalstu lietotāju vajadzībām pārvadītā dabasgāze [$tūkst.n.m^3$];
- L_{ST} – vidējais pārrobežu dabasgāzes pārvades sistēmas pārvades attālums [km];
- $Q_{pārv.LV}$ – pārrobežu dabasgāzes pārvades sistēmas Latvijas lietotāju vajadzībām pārvadītā dabasgāze [$tūkst.n.m^3$].

3. Tarifu aprēķinā iekļaujamās izmaksas

15. Pārvades pakalpojumu tarifu aprēķinā iekļaujamās izmaksas ($I_{PSO.ST}$, $I_{PSO.reg}$) sastāv no kapitāla izmaksām ($I_{kap.ST}$, $I_{ka.reg}$), ekspluatācijas izmaksām ($I_{ekspl.ST}$, $I_{ekspl.reg}$) un nodokļiem ($I_{nod.ST}$, $I_{nod.reg}$). Pakalpojumu tarifu aprēķinā iekļauj tikai tās izmaksas, kas attiecas uz pārvades pakalpojumu sniegšanu un ir pamatotas.

$$I_{PSO.ST} = I_{kap.ST} + I_{ekspl.ST} + I_{nod.ST}$$

$$I_{PSO.reg} = I_{kap.reg} + I_{ekspl.reg} + I_{nod.reg}$$

3.1. Kapitāla izmaksas

16. Kapitāla izmaksas veido kapitāla atdeve un nolietojums (amortizācija):

$$I_{kap.} = I_{nol.} + P,$$

kur

$I_{kap.}$ - kapitāla izmaksas [Ls];

$I_{nol.}$ - pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums [Ls];

P - kapitāla atdeve [Ls].

17. Pamatojoties uz kapitāla atdevi, tarifu pārskata ciklā regulators analizē pakalpojumu sniedzēja darbības rentabilitāti. Pakalpojumu sniedzējs veido tādu kapitāla izmaksu un to attiecināšanas uzskaiti atbilstoši pārvades pakalpojumiem, kas dod precīzu un nepārprotamu priekšstatu par izmaksu izmaiņām.

3.1.1. Regulējamo aktīvu bāze

18. RAB vērtību regulators nosaka uz tarifu pārskata cikla bāzes gada sākumu, attiecinot uz to tikai izmantojamās aktīvās vai to daļu, aprēķinot izmantojot iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo bilances vērtību gada beigās. Regulējamo aktīvu vērtībā neietilpst finanšu ieguldījumi, debitoru parādi, vērtspapīri, līdzdalība kapitālos un naudas līdzekļi, kā arī pārdošanai paredzētās gāzes krājumi. RAB atbilst ilgtermiņa pakalpojumu sniegšanai piesaistītā kapitāla vērtībai (pašu kapitāls un ilgtermiņa kredīti vai nomāto aktīvu kapitāla daļa).
19. Nosakot RAB vērtību, ņem vērā līdz 2008.gada 1.janvārim veikto pamatlīdzekļu pārvērtēšanu rezultātus. Pēc 2008.gada 1.janvāra veikto pamatlīdzekļu pārvērtēšanu rezultātus RAB vērtībā neiekļauj. No pārvērtēto aktīvu bilances vērtības atskaita uz šiem pamatlīdzekļiem attiecināto pārvērtēšanas rezervi, kas attiecas uz pamatlīdzekļu pārvērtēšanu laika periodā pēc 2008.gada 1.janvāra.
20. Pamatlīdzekļus, kas iegūti no pieslēguma maksas, kura saņemta no lietotāja, neiekļauj RAB vērtībā, un atbilstošo pamatlīdzekļu nolietojumu nesedz ar tarifu. Tarifu aprēķinā neiekļauj kapitāla atdevi no attiecīgajiem aktīviem.

21. Pamatlīdzekļu, kas netiek efektīvi izmantoti pārvades pakalpojumu sniegšanai, bilances vērtību neietver RAB vai tajā ietver daļēji, un attiecīgo pamatlīdzekļu nolietojumu nesedz ar tarifu. Ja tarifu aprēķinā ir iekļauti aktīvi vai aktīvu daļa, kuru neizmanto pārvades pakalpojumu sniegšanai, pakalpojuma sniedzējs veic korekcijas arī kapitāla atdeves aprēķinā. Regulators var uzdot komersantam iesniegt pamatlīdzekļu tehniskā stāvokļa un kalpošanas ilguma izvērtējumu.

3.1.2. Kapitāla atdeve

22. Kapitāla atdevi aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$P = RAB \times wacc,$$

kur

P – kapitāla atdeve [Ls];

RAB – RAB vērtība tarifu pārskata cikla bāzes gada sākumā [Ls];

wacc – vidējā svērtā kapitāla atdeves likme (%).

23. Vidējo svērto kapitāla atdeves likmi aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$wacc = r_e \times E/(E+D) + r_d \times D/(E+D),$$

kur

wacc – vidējā svērtā kapitāla atdeves likme [%];

r_e – pašu kapitāla atdeves likme;

E/(E+D) – pašu kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu;

r_d – aizņemtā kapitāla atdeves likme;

D/(E+D) – aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu.

24. Pašu kapitāla atdeves likmi aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$r_e = r_f + r_c,$$

kur

r_f – Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) grupas valstu vidējā valsts ilgtermiņa (bezrisika) vērtspapīru procentu likme;

r_c – riska prēmija, kas ietver valsts riska un nozares riska novērtējumu.

25. Aizņemtā kapitāla atdeves likmi nosaka:

- 25.1. kā vidējo ilgtermiņa kredītu likmi iekšzemes komersantiem, to samazinot par iespējamo apjoma atlaidi;

- 25.2. kā pakalpojumu sniedzēja faktisko ilgtermiņa kredītu vidējo likmi;

- 25.3. kā ilgtermiņa valsts parāda vērtspapīru likmes un nozares riska piemaksas summu.

26. Prognozēto kapitāla atdevi izvērtē visam tarifu pārskata ciklam, lai noteiktu tarifu pamatotību un pakalpojumu sniedzēja darbības rentabilitāti.

3.1.3. Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums

27. Pamatlīdzekļu nolietojumu un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījumu aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$I_{\text{not}} = I_{\text{not pam}} + I_{\text{not nem}},$$

kur

I_{not} – pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums [Ls];

I_{not pam} – pamatlīdzekļu nolietojums [Ls];

I_{not nem} – nemateriālo ieguldījumu izveidošanas izmaksu norakstījums [Ls].

28. Pamatlīdzekļu nolietojumu aprēķina saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem un pakalpojumu sniedzēja pieņemto grāmatvedības politiku.

29. Ja pamatlīdzekļi nav pilnībā noslogoti, aprēķināto nolietojumu korigē atbilstoši pamatlīdzekļu lietderīgai izmantošanai.
30. Nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījumu aprēķina pētniecības un pakalpojumu sniedzēja attīstības izmaksām, koncesiju, patentu, licenču, preču zīmju un citu nemateriālo ieguldījumu izmaksām (izņemot pakalpojumu sniedzēja nemateriālo vērtību), ņemot vērā starptautiskos grāmatvedības standartus un pakalpojumu sniedzēja pieņemto grāmatvedības politiku.

3.2. Nodokļi

31. Nekustamā īpašuma nodokli ($I_{ip\ nod}$) par pakalpojumu sniedzēja īpašumā un nomā esošām ēkām, būvēm un zemi aprēķina saskaņā ar normatīvajiem aktiem.
32. Uzņēmumu ienākuma nodokli ($I_{ien\ nod}$) aprēķina saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

3.3. Eksploatācijas izmaksas

33. Pakalpojumu sniedzēja eksploatācijas izmaksas aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$I_{ekspl} = I_{tehn\ proc} + I_{pers} + I_{rem} + I_{saimn},$$
 kur
 I_{ekspl} - pakalpojumu sniedzēja eksploatācijas izmaksas [Ls];
 $I_{tehn\ proc}$ - dabasgāzes pārvades zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksas [Ls];
 I_{pers} - personāla un sociālās izmaksas [Ls];
 I_{rem} - kārtējo īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un veikto eksploatācijas remontu izmaksas [Ls];
 I_{saimn} -pārējās saimnieciskās darbības izmaksas [Ls].
34. Dabasgāzes pārvades zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksas ($I_{tehn\ proc}$) ir saistītas ar attiecīgā laika periodā pārvades sistēmai pievadītās un no pārvades sistēmas aizvadītās dabasgāzes apjoma starpības, un sastāv no dabasgāzes pārvades zudumiem un dabasgāzes patēriņa tehnoloģiskām vajadzībām.
35. Personāla un sociālās izmaksas (I_{pers}) aprēķina saskaņā ar Darba likumu un sociālās apdrošināšanas jomu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem.
36. Īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un veikto kārtējo eksploatācijas remontu izmaksas (I_{rem}) un darbu, kuri nepieciešami pakalpojumu sniedzēja grāmatvedības bilancē esošo un nomāto pārvades aktīvu un administrēšanas aktīvu pamatlīdzekļu (ēku, būvju, iekārtu u.c.) uzturēšanai darba kārtībā un saglabāšanai un kurus veic citi komersanti, noraksta un iegrāmato pārskata periodā, kurā tās radušās. Remonta nepieciešamību nosaka pakalpojuma sniedzēja pienākums gādāt par drošu un nepārtrauktu dabasgāzes pārvadi. Šajā pozīcijā neuzskaita kapitalizētas remontu izmaksas.
37. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas (I_{saimn}) ir ar pakalpojumu sniedzēja saimniecisko darbību saistītās izmaksas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu pārvades pakalpojumu sniegšanu, un nav iekļautas citās izmaksu pozīcijās.

4. Izmaksu attiecināšanas principi

38. Pakalpojumu sniedzēja izmaksas iedala pārrobežu pārvades sistēmas un reģionālās apgādes pārvades izmaksās un aprēķina saskaņā ar šādām formulām:

$$I_{PSO} = I_{PSO.ST} + I_{PSO.reg}.$$

kur

I_{PSO} - kopējās PSO izmaksas [Ls];

$I_{PSO.ST}$ - pārrobežu pārvades sistēmas izmaksas [Ls];

$I_{PSO.reg.}$ - reģionālās apgādes pārvades sistēmas izmaksas [Ls].

$$I_{PSO.ST} = I_{PSO.ST.starpt.} + I_{PSO.ST.LV},$$

kur

$I_{PSO.ST}$ - pārrobežu pārvades sistēmas izmaksas [Ls];

$I_{PSO.ST.starpt.}$ - uz pārrobežu pārvadi attiecināmā pārrobežu pārvades sistēmas izmaksu daļa [Ls];

$I_{PSO.ST.LV}$ - uz Latvijas lietotāju apgādi attiecināmā pārrobežu pārvades sistēmas izmaksu daļa [Ls].

39. Pārrobežu un reģionālās apgādes pārvades izmaksas nodala proporcionāli pārvades cauruļvadu garumam.

5. Pārvades pakalpojumu bāzes tarifu aprēķins

40. Pārrobežu pārvades sistēmas pakalpojuma bāzes tarifu latos par 1000 m³ dabasgāzes pārvadīšanu 100 km attālumā [Ls/tūkst. m³ x 100 km] aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$T_{PSO.ST.b.} = \frac{I_{PSO.ST}}{VL_{ST}} \times 100,$$

kur

$T_{PSO.ST.b.}$ - pārrobežu pārvades sistēmas pakalpojuma bāzes tarifs [Ls/tūkst.m³x100 km];

$I_{PSO.ST}$ - pārrobežu pārvades sistēmas izmaksas [Ls];

VL_{ST} - pārrobežu dabasgāzes pārvades sistēmas gada laikā pārvadītais dabasgāzes tilpumattālums [tūkst. m³xkm].

41. Pārvades sistēmas pakalpojuma bāzes tarifu Latvijas lietotājiem latos par 1000 m³ dabasgāzes pārvadīšanu [Ls/1000 m³] aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$T_{PSO.LV.b.} = \frac{I_{PSO.reg.} + I_{PSO.ST.LV}}{Q_{nod.SSO}},$$

kur

$T_{PSO.LV.b.}$ - pārvades sistēmas pakalpojuma bāzes tarifs Latvijas lietotāju apgādei [Ls/1000 m³];

$I_{PSO.reg.}$ - reģionālās apgādes pārvades sistēmas izmaksas [Ls];

$I_{PSO.ST.LV}$ - uz Latvijas lietotāju apgādi attiecināmā pārrobežu pārvades sistēmas izmaksu daļa [Ls];

$Q_{nod.SSO}$ - starpvalstu un reģionālās apgādes pārvades sistēmu sadales sistēmas operatoram nodotā dabasgāze [tūkst.n.m³].

6. Tarifu noteikšanas procedūra

6.1. Tarifu projekta izstrādāšana un iesniegšana

42. Tarifu projektu pakalpojumu sniedzējs izstrādā saskaņā ar šo metodiku, nosakot izmaksas attiecībā uz pārvades pakalpojumu kopumu un bāzes tarifu.

43. Tarifu projekts sastāv no aprēķiniem un tarifus veidojošo izmaksu pamatojuma. Tarifus aprēķina, pamatojoties uz bāzes gadam prognozējamām izmaksām sadalījumā pa šajā metodikā noteiktajām izmaksu pozīcijām. Vienlaikus ar bāzes gadam prognozētajām izmaksām pakalpojumu sniedzējs iesniedz regulatoram informāciju par sagaidāmajām izmaksām kārtējā gadā un divu iepriekšējo gadu faktiskajām izmaksām.
44. Vienlaikus ar pārvades pakalpojumu tarifu projektu pakalpojumu sniedzējs var iesniegt regulatoram pieprasījumu atļaut pašam noteikt pārvades pakalpojumu tarifus saskaņā ar šo metodiku.

6.2. Tarifu projekta izvērtēšana

45. Tarifu projektu regulators izvērtē likumā „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” noteiktajos termiņos.
46. Regulators apstiprina vai noraida pārvades pakalpojumu bāzes tarifus, izvērtējot to veidojošo izmaksu pamatojumu.
47. Tarifu projekta izvērtēšanas laikā pakalpojumu sniedzējs var iesniegt tarifu projekta labojumus un papildinājumus.
48. Regulatora noteiktie pārvades pakalpojumu tarifi ir spēkā līdz jaunu tarifu noteikšanai.
49. Tarifa pārskata cikla laikā pakalpojumu sniedzējs var iesniegt regulatoram jaunu pārvades pakalpojumu tarifu projektu.
50. Ja regulators ir apstiprinājis bāzes tarifu un devis atļauju, atbilstoši Enerģētikas likuma 15.panta 1.¹ daļai, pakalpojumu sniedzējs pats nosaka pārvades pakalpojumu tarifus saskaņā ar šo metodiku, ievērojot turpmāk norādīto kārtību:
 - 50.1. Ja pakalpojumu sniedzējs tarifa pārskata cikla laikā pieņem lēmumu par jauniem pārvades pakalpojumu tarifiem, tad ne vēlāk kā divus mēnešus pirms jauno pārvades pakalpojumu tarifu spēkā stāšanās brīža publicē pārvades pakalpojumu tarifus oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” un informē regulatoru par jauniem pārvades pakalpojumu tarifiem. Vienlaikus pakalpojumu sniedzējs iesniedz regulatoram pamatojumu jauniem pārvades pakalpojumu tarifiem un informāciju par iepriekšējā perioda faktiskajām izmaksām, jauno pārvades pakalpojumu tarifu prognozētos datus, kā arī salīdzinājuma tabulas, kurās norādītas lietotāju struktūras izmaiņas, un citus dokumentus, kuri pamato jaunā pārvades pakalpojumu tarifu nepieciešamību.
 - 50.2. Regulators 21 dienas laikā pēc pārvades pakalpojumu tarifu saņemšanas izvērtē:
 - 50.2.1. iesniegto pārvades pakalpojumu tarifu atbilstību šai metodikai;
 - 50.2.2. iesniegto pārvades pakalpojumu tarifu ekonomisko pamatojumu.
 - 50.3. Ja regulators 21 dienas laikā pēc pārvades pakalpojumu tarifu saņemšanas nav pieņēmis lēmumu par iesniegto pārvades pakalpojumu tarifu neatbilstību šai metodikai vai nav noraidījis pārvades pakalpojumu tarifu ekonomisko pamatojumu, tad pārvades pakalpojumu tarifi stājas spēkā pakalpojumu sniedzēja noteiktā laikā.
 - 50.4. Ja regulators 21 dienas laikā pēc pārvades pakalpojumu tarifu saņemšanas pieņem lēmumu par iesniegto pārvades pakalpojumu tarifu neatbilstību šai metodikai vai noraida pārvades pakalpojumu tarifu ekonomisko pamatojumu, tad pārvades pakalpojumu tarifi nestājas spēkā pakalpojumu sniedzēja noteiktajā laikā. Pieņemto lēmumu regulators 7 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta pakalpojumu sniedzējam un publicē oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” paziņojumu par pieņemto lēmumu, kurā atsauc pārvades pakalpojumu tarifu spēkā stāšanos.

51. Ja mainās rentabilitāti ietekmējošie faktori, regulators var ierosināt pārvades pakalpojumu tarifu pārskatīšanu.

7. Noslēguma jautājumi

52. Ar 2014.gada 1.janvāri visā metodikas tekstā apzīmējums „Ls” un vārds „lati” attiecīgajā locījumā tiek aizstāts ar apzīmējumu „EUR” un vārdu „euro”.
53. Tarifu projektu, kurš aprēķināts un iesniegts regulatorā pirms *euro* ieviešanas dienas, sagatavo un aprēķina latos. Sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos aprēķinātu tarifu projektu, kura izvērtēšana nav pabeigta, pakalpojumu sniedzējs konvertē *euro*, ievērojot Eiropas Savienības Padomes noteikto maiņas kursu un *Euro* ieviešanas kārtības likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus (turpmāk - konvertētais tarifu projekts). Konvertētā tarifu projekta izmaksu kopsumma veidojas no konvertētajām tarifu projekta aprēķinā iekļautajām izmaksu pozīcijām un to kopsumma nepārsniedz izvērtēšanā esošā tarifu projekta izmaksu kopsummu latos, kura konvertēta *euro*, ievērojot Eiropas Savienības Padomes noteikto maiņas kursu un *Euro* ieviešanas kārtības likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus. Tarifu projektu, kurš aprēķināts un iesniegts regulatorā *euro* ieviešanas dienā vai pēc tās, sagatavo un aprēķina *euro*. Pamatojošajos dokumentos norāda tādu valūtu, kāda tiek izmantota tos sagatavojot atbilstoši grāmatvedības uzskaites prasībām un *Euro* ieviešanas kārtības likumam.
54. Atzīt par spēku zaudējušu Dabasgāzes pārvades pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku, kas apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2008.gada 6.februāra lēmumu Nr.37 (Latvijas Vēstnesis 2008, 26.nr.).
55. Metodika stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”.

Priekšsēdētājs

V.Lokenbahs